

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/28
KARAR NO : 2021/144
KARAR TR : 05/04/2021

ÖZET: Davalı idare tarafından yapılan altyapı çalı maları sırasında, davacı irkete ait tesislere verilen zararın tazmini istemiyle açılan davanın, DAR YARGI YER NDE çözümlenmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : Bo aziçi Elektrik Da ıtım A. .
Vekili : Av. M.Y.Ç.
Adli Yargıda
Davalı : stanbul Su ve Kanalizasyon daresi Genel Müdürlü ü (SK)
Vekili : Av. F.A.Ç.
hbar olunan: Do an Aksel n aat Sanayi ve Ticaret Anonim irketi
Vekili : Av. S.E.
Adli Yargıda
Davalı : stanbul Su ve Kanalizasyon daresi Genel Müdürlü ü (SK)

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, stanbul li, Küçükçekmece İlçesi, Ye ilce Mahallesi, Kıbrıs Caddesi, No:9 adresinde davacı irkete ait tesislere davalı idare tarafından yapılan altyapı çalı maları sırasında verdi i 1.101,09 TL maddi zararın 24/07/2017 tarihinden itibaren ilave yasal faizi ile birlikte tazminine karar verilmesi istemiyle stanbul 31. cra Müdürlü ünün 2018/23887 esas sayılı dosyası ile ba latılan ilamsız icra takibine yapılan itirazın iptaline ve % 20'den az olmamak üzere icra inkar tazminatına karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmı tır.

II. UYU MAZLI A L K N B A V U R U S Ü R E C

A. Adli Yargıda

2. **stanbul 6. Asliye Hukuk Mahkemesinin 12/03/2019 tarihli ve E.2018/499, K.2019/129 sayılı dosyasında,** kamu tüzel ki ilerinin kanunlar tarafından kendilerine verilen görev ve yetkileri kullanması sırasında olu an zararlar niteli i itibariyle hizmet kusurundan kaynaklanan zararlar olup, davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesinde yer alan "idari eylem ve i lemlerden dolayı ki isel hakları do rudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları" kapsamında idari yargı yerinde çözümlenmesi gerekti inden, HMK'nun 114/(1)-c maddesi gere ince dava konusu olayın İdari Yargı'nın görev alanında olması ve mahkemelerinin görevsiz olması nedeniyle, HMK'nun 115/2. maddesi gere ince dava artı yoklu u nedeniyle usulden reddine karar verilmi , bu karara kar ı davacı vekili istinaf isteminde bulunmu tur.

3. stanbul Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesinin 26/09/2019 tarihli ve E.2019/1560, K.2019/1293 sayılı dosyasında, davada istinafa konu olan miktar 1.195.57 TL olup, yerel mahkemece verilen kararın hüküm tarihinde miktar itibarı ile kesin nitelikte oldu u; hükmün verildi i tarih itibarı ile miktar olarak kesin nitelikteki karar ile ilgili olarak yerel mahkemece karara kar ı kanun yolunun açık oldu unun belirtilmesinin de sonuca bir etkisi bulunmadı ı gerekçesiyle, davacının istinaf istemi hakkında HMK.341/2. ve HMK. 352/1.maddeleri uyarınca usulden reddine kesin olarak karar verilmi ve bu karar kesinle mi tir.

4. Davacı vekili bu kez; davalı idare tarafından verilen 1.101,09 TL maddi zararın 24/07/2017 tarihinden itibaren i letilecek yasal faiziyle birlikte tazmini istemiyle stanbul Su ve Kanalizasyon dairesi Genel Müdürlü üne kar ı idari yargı yerinde dava açmı tir.

B. dari Yargıda

5. **stanbul 3. dare Mahkemesinin 19/11/2020 tarihli ve E.2019/2133 sayılı dosyasında,** cra ve flas Kanunu'nun de i ik 67. maddesine göre açılan itirazın iptali davasının görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varıldı ı gerekçesiyle, Mahkemelerinin görevsizli ine, davanın, 2247 sayılı Uyu mazlık Mahkemesinin Kurulu ve leyi i Hakkında Kanununun 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyu mazlık Mahkemesince karar verilmeye kadar ertelenmesine karar verilmi tir.

III. LG L HUKUK

A. Mevzuat

6. Anayasa'nın "*Uyu mazlık Mahkemesi*" ba lıklı 158. maddesinin üçüncü fıkrası öyledir:

"Di er mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyu mazlıklarında, Anayasa Mahkemesinin kararı esas alınır."

7. Anayasa'nın 125. maddesinin yedinci fıkrası öyledir:

" dare, kendi eylem ve i lemlerinden do an zararı ödemekle yükümlüdür."

8. 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin (1) numaralı fıkrasının b bendinde; idari eylem ve i lemlerden dolayı hakları ihlal edilenler tarafından açılan tam yargı davaları, idari dava türleri arasında sayılmı tir.

9. 2560 sayılı stanbul Su ve Kanalizasyon dairesi Genel Müdürlü ü Kurulu ve Görevleri Hakkında Kanun'un "*Kurulu* " ba lıklı 1. maddesi öyledir:

*"(De i ik: 7/2/1983-KHK 56/1 md.; Aynen kabul: 23/5/1984 - 3009/1 md.)
stanbul Büyük ehir Belediyesinin su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gereken her türlü tesisi kurmak, kurulu olanları devralmak ve bir elden i letmek üzere stanbul Su ve Kanalizasyon dairesi Genel Müdürlü ü kurulmu tur.*

stanbul Su ve Kanalizasyon dairesi Genel Müdürlü ü bu Kanunda SK olarak anılır.

Genel Müdürlüğün hizmeti, İstanbul Büyükşehir Belediyesinin görev alanı ile sınırlıdır. Ancak, ehlin yararlandırılması su kaynaklarının korunmasına ilişkin hizmetler, büyük şehir belediye sınırları dışında da olsa bu kurulu tarafından yürütülür. Ayrıca Cumhuriyet kanı anasistem ile ilgili belediye ve köylerin su ve kanalizasyon işlerini de bu Genel Müdürlük verebilir.

İstanbul Su ve Kanalizasyon Dairesi, İstanbul Büyükşehir Belediyesine bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliği haiz bir kurulu türüdür. SK personeli 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine tabidir."

10. "Görev ve yetkiler" başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"SK'nin görev ve yetkileri şunlardır:

a) Çeme, kullanma ve endüstri suyu ihtiyaçlarının her türlü yeraltı ve yer üstü kaynaklarından sağlanması ve ihtiyaç sahiplerine dağıtılması için; kaynaklardan abonelere ulaştırılmaya kadar her türlü tesisin inşaat ve projesini yapmak veya yaptırmak, bu projelere göre tesisleri kurmak veya kurdurmak, kurulu olanları devralıp işletmek ve bunların bakım ve onarımını yapmak, yaptırmak ve gerekli yenilemelere girişmek,

b) Kullanılmı sular ile yeraltı sularının toplanması, yerleşim yerlerinden uzaklaştırılması ve zararsız bir biçimde boşaltma yerine ulaştırılması veya bu suların yeniden yararlanılması için abonelerden alınarak bu suların toplanacakları veya bırakılacakları noktaya kadar her türlü tesisin inşaat ve projesini yapmak veya yaptırmak; gerektiğinde bu projelere göre tesisleri kurmak ya da kurdurmak; kurulu olanları devralıp işletmek ve bunların bakım ve onarımını yapmak, yaptırmak ve gerekli yenilemelere girişmek,

c) Bölge içindeki su kaynaklarının, deniz, göl, akarsu kıyıların ve yeraltı sularının kullanılmı sularla ve endüstri artıkları ile kirletilmesini, bu kaynaklarda suların kaybına veya azalmasına yol açacak tesis kurulmasını ve bu tür faaliyetlerde bulunulmasını önlemek, bu konuda her türlü teknik, idari ve hukuki tedbir almak,

d) Su ve kanalizasyon hizmetleri konusunda hizmet alanı içindeki belediyelere verilen görevleri yürütmek ve bu konulardaki yetkileri kullanmak,

e) Her türlü taşınmaz ve taşınmaz malı satın almak, kiralamak, ekonomik değeri kalmamış araç ve gereçleri satmak, SK'nin hizmetleriyle ilgili tesisleri doğrudan doğruya yahut diğer kamu veya özel kuruluşlarla ortak olarak kurmak ve işletmek, bu maksatla kurulmuş veya kurulmakta olan tesislere giriş sağlamak,

f) Kurulu amacına dönük çalışmaları gerekli görülmesi halinde her türlü taşınmaz malı kamulaştırmak veya üzerinde kullanılmak üzere tesis etmek."

11. 2004 sayılı İcra İflas Kanunu'nun 42. maddesinin üçüncü fıkrası şöyledir:

"(Ek fıkra: 15/8/2017-KHK-694/8 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/8 md.) dari yargının görev alanına giren konularda ilamsız takip yoluna başvurulamaz."

12. 2004 sayılı Kanun'un Geçici 13. maddesi şöyledir:

"(Ek: 15/8/2017-KHK-694/9 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/9 md.)

dari yargının görev alanına giren konularda, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce başvurulmuş ilamsız icra takipleri hakkında, talep üzerine icra müdürünce 42 nci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca dosya üzerinden düzenlenmiş karar verilir ve karar alacak kişiye tebliğ edilir. Alacaklı, düzenlenmiş kararın tebliğinden itibaren yedi gün içinde itiraz yoluna başvurabilir. Düzenlenmiş kararın kesinleşmesinden itibaren otuz gün içinde idari yargı merciinde dava açılabilir. Düzenlenmiş talebinin reddine veya düzenlenmiş karar hakkındaki itirazın kabulüne ilişkin karar kesinleşmeden medeni takibe devam edilemez.

Birinci fıkra kapsamındaki ilamsız icra takipleri hakkında açılmış itirazın iptali veya itirazın kaldırılması davalarında talep üzerine, karar verilmesine yer olmadığına karar verilir. Tarafların yaptığı takip ve yargılama giderleri ile vekalet ücreti üzerlerinde bırakılır.

Bu kararın kesinle mesi üzerine takip dosyası icra müdürlü üne iade edilir ve takip hakkında birinci fıkra uyarınca i lem yapılır."

B. Yargı Kararları

13. Mu la 1. Asliye Hukuk Mahkemesince Anayasa Mahkemesine yapılan itiraz ba vurusunda Anayasa Mahkemesi 22/10/2020 tarihli ve E.2020/78, K.2020/59 sayılı karar gerekçesinin ilgili kısmı öyledir:

"... 2004 sayılı cra ve flas Kanunu'nun 42. maddesinin üçüncü fıkrasında ' dari yargının görev alanına giren konularda ilamsız takip yoluna ba vurulamaz. ', geçici 13. maddesinde ise 'idari yargının görev alanına giren konularda, bu maddenin yürürlü e girdi i tarihten önce ba latılmı ilamsız icra takipleri hakkında, talep üzerine icra müdürünce 42 nci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca dosya üzerinden dü me kararı verilir ve karar alacaklıya resen tebli edilir. Alacaklı, dü me kararının tebli inden itibaren yedi gün içinde ikayet yoluna ba vurabilir. Dü me kararının kesinle mesinden itibaren otuz gün içinde idari yargı merciinde dava açılabilir. Dü me talebinin reddine veya dü me kararı hakkındaki ikayetin kabulüne ili kin karar kesinle meden takibe devam edilemez./ Birinci fıkra kapsamındaki ilamsız icra takipleri hakkında açılmı itirazın iptali veya itirazın kaldırılması davalarında talep üzerine, karar verilmesine yer olmadı na karar verilir. Tarafların yaptı ı takip ve yargılama giderleri ile vekalet ücreti üzerlerinde bırakılır. Bu kararın kesinle mesi üzerine takip dosyası icra müdürlü üne iade edilir ve takip hakkında birinci fıkra uyarınca i lem yapılır. ' hükümlerine yer verilmi tir. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu da 16/10/2018 tarihli ve E.2017/4-1458, K.2018/1437 sayılı kararında idari yargının görev alanına giren konulara ili kin uyu mazlıkların itirazın iptali davası yoluyla görülmesinin mümkün olmadı na ve bu uyu mazlıkların idari yargı yerlerince görülmesi gerekti ine karar vermi tir.

Açıklanan nedenlerle bakılmakta olan uyu mazlık idari yargı mercileri tarafından çözümlenmesi gereken bir uyu mazlık olup itiraz ba vurusunda bulunan Mahkemenin bu uyu mazlı a bakma görevi bulunmamaktadır. ..."

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. lk nceleme

14. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı nda, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 05/04/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, dare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ndan, görev uyu mazlı nın SK Genel Müdürlü ü yönünden esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

15. Raportör-Hâkim Gül en AKAR PEHL VAN'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

16. Dava, davalı idare tarafından altyapı çalı maları sırasında, davacı irkete ait tesislere verilen zararın tazmini istemiyle açılmı tır.

17. Kamu hizmeti yürüten idarenin bu hizmeti yürüttü ü sırada verdi i zararın tazmini istemiyle açılan dava, kamu hizmetinin yöntemine ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmedi inin, bu hizmetin yürütülmesinde hizmet kusuru veya ba ka nedenle idarenin sorumlulu u bulunup bulunmadı ının saptanmasını gerektirmektedir. Bu hususların saptanması ise idare hukuku ilkelerine göre yapılabilece inden, 2577 sayılı Kanun'un ilgili maddesi kapsamında bulunan tam yargı davasının görüm ve çözümünde idari yargı yeri görevli bulunmaktadır.

18. Uyu mazlık Mahkemesi 2004 sayılı Kanun'un de i ik 67. maddesine göre açılan itirazın iptali davasının görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli oldu u yönünde kararlar vermi ise de, 2004 sayılı Kanun'un 42. maddesinin 3. fıkrasında yapılan de i iklik ve Anayasa Mahkemesinin 22/10/2020 tarihli ve E.2020/78, K.2020/59 sayılı kararı do rultusunda; idari yargının görev alanına giren konulara ili kin uyu mazlıkların, itirazın iptali davası yoluyla görülmesi mümkün olmadı ından Mahkememizce içtihat de i ikli ine gidilmi tir.

19. Bu durumda davalı idarenin hizmet kusuru nedeniyle u ranılan zararın tazmini istemi niteli indeki davanın idari yargı yerinde çözümlenmesi gerekti i sonucuna varılmı tir.

20. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; stanbul 3. dare Mahkemesinin 19/11/2020 tarihli ve E.2019/2133 sayılı ba vurusunun reddine,

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde DAR YARGININ GÖREVL OLDU UNA,

B. stanbul 3. dare Mahkemesinin 19/11/2020 tarihli ve E.2019/2133 sayılı BA VURUSUNUN REDD NE,

05/04/2021 tarihinde, Üyelerden Ahmet ARSLAN'ın KAR I OYU ve OY ÇOKLU U LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükrü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Biol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN

KAR I OY

Dava; stanbul li, Küçükçekmece İçesi, Ye ilce Mahallesi, Kıbrıs Caddesi, No:9 adresinde davacı ırkete ait tesislere davalı idare tarafından yapılan altyapı çalı maları sırasında verdi i 1.101,09 TL maddi zararın 24/07/2017 tarihinden itibaren i leyecek yasal faizi ile birlikte tazminine karar verilmesi istemiyle stanbul 31. cra Müdürlü ünün 2018/23887 esas sayılı dosyası ile ba latılan ilamsız icra takibine yapılan itirazın iptaline ve % 20'den az olmamak üzere icra inkar tazminatına karar verilmesi istemiyle açılmı tır.

2004 sayılı cra ve flas Kanunu'nun “ lamsız takip” ba lıklı Üçüncü Bap, 42-49. maddelerinde takip yöntemleri gösterilmi ; de i ik 58. maddesinde, takip talebinin icra dairesine yazı ile veya sözlü olarak veya elektronik ortamda yapılaca ına i aret edilmi ; de i ik 60. maddesine göre, takip talebi üzerine icra müdürünce ödeme emri düzenlenece i ve 62-65. maddelerde itiraza ili kin hükümlere yer verilmi olup, de i ik 66. maddede, süresi içinde yapılan itirazın takibi durduraca ı kurala ba lanmı tır.

tiraz nedeniyle takibin durması üzerine alacaklıya, itirazın iptali için Yasada iki yola ba vurma olana ı tanınmı olup, bunlardan birincisi, 67. maddeye göre mahkemeye ba vurmak, kincisi ise 68. ek 68/a ve ek 68/b maddelerine göre tetkik merciinden itirazın kaldırılmasını istemektir.

ncelenen uyu mazlıkta alacaklı konumundaki davacı tarafından, de i ik 67. maddeye göre mahkemeye ba vurmak suretiyle itirazın iptali davası açılmı tır.

Söz konusu 67. madde (De i ik: 18/2/1965 - 538/37 md.), “(De i ik birinci fıkra: 17/7/2003-4949/15 md.) Takip talebine itiraz edilen alacaklı, itirazın tebli i tarihinden itibaren bir sene içinde mahkemeye ba vurarak, genel hükümler dairesinde alaca mın varlı ını ispat suretiyle itirazın iptalini dava edebilir.

(De i ik: 9/11/1988- 3494/1 md.) Bu davada borçlunun itirazının haksızlı ına karar verilirse borçlu; takibinde haksız ve kötü niyetli görülürse alacaklı; di er tarafın talebi üzerine iki tarafın durumuna, davanın ve hükmolunan eyin tahammülüne göre, red veya hükmolunan mebla ın yüzde kırkıdan a a ı olmamak üzere, uygun bir tazminatla mahkum edilir.

tiraz eden veli, vasi veya mirasçı ise, borçlu hakkında tazminat hükmolunması kötü niyetin sübutuna ba lıdır.

Birinci fıkrada yazılı itirazın iptali süresini geçiren alacaklının umumi hükümler dairesinde alaca mını dava etmek hakkı saklıdır.

(Ek fıkra:2/7/2012-6352/11 md.) Bu Kanunda öngörülen icra inkar tazminatı, kötü niyet tazminatı ve benzeri tazminatların tespitinde, takip talebi veya davadaki talep esas alınır.” hükümlerini ta ımaktadır.

Anılan Yasanın de i ik 1. maddesinin birinci fıkrasında, “Her asliye mahkemesinin yargı çevresinde yeteri kadar icra dairesi bulunur” denilmekte olup, yukarıda hükmü yazılı 67. maddede sözü edilen “mahkeme” ile, icra dairesinin bulundu u yargı çevresi bakımından ba lı oldu u asliye mahkemesinin anla ılması ve takip hukukuna özgü bulunan itirazın iptali davasının asliye mahkemesinde görülmesi gerekti i açıktır.

Öte yandan, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun “ dari Dava Türleri ve dari Yargı Yetkisinin Sınırı” ba lıklı 2. maddesinde, idari dava türleri: a) dari i lemler hakkında yetki, ekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları, b) idari eylem ve i lemlerden dolayı ki isel hakları do rudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, c) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz artla ma ve sözleşmelerinden do an uyu mazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyu mazlıklara ili kin davalar olarak sayılmı tır.

Bu duruma göre, cra ve flas Kanunu'nun de i ik 67. maddesine göre açılan itirazın iptali davasının görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli oldu u gibi olayda davalı idarenin, herhangi bir projeye veya plana dayalı olmaksızın, davacı irkete ait tesislere altyapı çalı maları sırasında zarar verdi inden bahisle meydana geldi i ileri sürülen zararın tazmini istemiyle açılan davanın haksız fiilden do an bir tazminat davası sayılaca ı ve özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekti i sonucuna varıldı ından davanın görüm ve çözümünün adli yargı yerlerine ait bulundu u oyu ile davanın görüm ve çözümünde idari yargı yerlerinin görevli oldu u yolunda verilen karara katılmıyorum.
05/04/2021

Üye
Ahmet ARSLAN